

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-783

2.11.2023

Tryg Forsikring NUF

Ulykke

Påkjørsel bakfra – bil – nakke- og ryggplager – forenlikhetskriteriet – årsakssammenheng?

Forsikrede satt i en bil som ble påkjørt bakfra. Farten i kollisjonsøyeblikket var ca. 25-30 km/timen. Det ble ikke gjort skaderelaterte funn på CT eller MR. Foretakets rådgivende lege uttalte at det ikke forelå årsakssammenheng mellom hendelsen og anførte plager i nakke og rygg. Rådgivende lege viste blant annet til at symptomutviklingen ikke fulgte skadebiologisk forklaringsmodell. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og hennes helseplager. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede er omfattet av en individuell ulykkesforsikring i tillegg til fører- og passasjerulykkesforsikring.

Den 31.7.20 var forsikrede fører av en personbil. Skademeldingen til motorvognen er udatert, men det fremgår at bilen forsikrede satt i ble påkjørt bakfra av en annen personbil. Fartsgrensen på stedet var 60 km/timen, og farten i kollisjonsøyeblikket var antatt å utgjøre 25-30 km/timen.

Foretakets rådgivende lege uttalte følgende 13.2.23 om situasjonen før ulykken:

Før det aktuelle er det dokumentert plantar fasciitt, senebetennelse i høy håndledd og ve hofte. Forsikrede ser ut til å ha vært sykemeldt 4 mnd. på skadetidspunktet for utbredte muskelsmerter/fibromyalgi. Sykemeldt 2018 og 2020 for bursitt/tendinitt/synovitt. Sykemeldt 7 mnd for smerter i korsrygg 2016. PTSD. Astma. Svimmelhet 2019. Smerter i hofter, ben korsrygg og rygg med stråling til skuldre mai 2020.

Forsikrede oppsøkte legevakten 31.7.20:

Pasienten kommer direkte til legevakt Ble påkjørt bakfra idag kl. 12:00. Bråbrems i trafikken, bilen bak klarte ikke å stoppe og kjørte rett inn i pas. Pasienten estimerer farten til 60-70 km/t. Smerter i hode og nakke. Benekter smerte andre steder i kroppen ...

Forsikrede oppsøkte også legevakt senere samme dag:

Satt i bil, stod stille og ble påkjørt bakfra. Ca i 69-70 km/t. Skjedde i 12 tida i dag. Nå er smertene mye sterkere. Endel smerter fra nakken og nedover i ryggen. Har også vondt i hodet på høyre side. Ble sjekket på legevakten i ... etter det skjedde, men smertene har bare blitt verre og verre utover ettermiddagen.

Samme dag ble forsikrede undersøkt på ortopedisk avdeling ved sykehus:

... Oppsøker selv legevakt etter noen timer, da hun kjenner økende smerter fra nakke, venstre hånd og høyre fot. Husker hele hendelsen. Kjenner prikking i 2. og 3. finger på begge hender, samt noe nummenhet utside overarm venstre arm ...

Det ble tatt CT av nakken, men uten tegn til skjelettskade.

Den 25.11.20 ble det tatt MR av nakken som viste ingen posttraumatiske forandringer.

Det heter i journalnotat av 12.2.21 fra en kiropraktorklinikk:

Behandling 15 minutter - ..., 15 minutter. Så en god del bedre, men hadde litt mer vondt i ve skulder region ett par dager etter sist behandling, men har det sluppet opp en god del og har mindre smerter i nakke og hode, ennå litt stiv i midtrygg og s/t region. Hodepine ikke konstant og mindre intens,

Skademeldingen til foretaket er datert 23.2.21. Skadene er opplyst å være nakkesleng, hjernerystelse og brist i ribbein.

Den 9.12.21 noterte fastlegen:

... Opplever at i plagene stadig forverres og at hun mister funksjonen i fingre og hender. Går til manuellterapeut en gang hver andre uke, variabelt hvor mye effekt, de øver blant annet på å puste seg gjennom smertene. Gikk over til AAP i desember i fjor, hadde vært sykemeldt også i forkant av ulykken angivelig pga covid-19. Smerter konstant til stede opp mot NRS 7, forverres ved mye bruk av nakken og hender og kan da komme opp i 10. Må ligge i senga mellom 1-9 timer daglig pga smertene. Smertene stråler heler veien ut til alle fingre, først mest på venstre, men også i tilkommet på høyre side. Føler hun mister kraften i armene. Angir at hun slet med lammelse i venstre hånd etter ulykken, og sliter ennå med kraften, kan for eksempel miste kaffekoppen..

Videre i samme journal 13.1.22:

... Hun synes smertene har blitt gradvist verre siden ulykken. Siden i sommer plager med at hun mister ting fra hendene, kan kjenne at fingrene stivner og at hun må dra dem på plass. Kan kjennes som om de sover, redusert berøringssans. Kan også stikke i overarmen.

Smerter fra nakken til hodet, skuldre og nedover armene, samt nedover ryggen. Hun kjenner smerter hele døgnet, kan også våkne pga smertene og hun opplever redusert søvnkvaliteten ...

I fastlegejournalen 24.1.22:

... Hun har opplevd mye traumer i barndom- og ungsomsår som hun kvier seg for å gå nærmere inn på da hun har vansker med å få tillit til sin behandler. Hadde god relasjon med en fastlege hun hadde i ... som sluttet. Hun stilte diagnosen PTSD. Etter det var hun til behandling hos en gestaltterapeut som hjalp henne med å få mere kontakt med følelsene sine. Denne relasjonen ble avsluttet med pandemirestriksjonene. Hun ønsker nå videre oppfølging med psykolog for å arbeide videre med disse vanskene, synes det er greit at hun må vente en god stund for å få time.

Ansvarsforsikringen til påkjørende motorvogn behandlet personskadesaken, og avslo 10.2.22 erstatningskravet da det etter deres vurdering ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng.

Den 26.1.23 avslo foretaket krav om utbetaling med den begrunnelse at det ikke forelå årsakssammenheng mellom ulykken og forsikredes anførte plager.

Forsikrede påklaget avgjørelsen, og saken ble i den forbindelse forelagt rådgivende lege i foretaket 13.2.23:

... Det er dokumentert akuttssymptomer og tidlige brosymptomer i form av smerter i nakke/øvre rygg, ve hånd og hø fot. Nevrologiske symptomer som ikke ledsages av objektive funn. Relativt konsistent dokumentasjon på senere brosymptomer i nakke/hode. Det er en tendens til forverring av plager over tid. Denne utviklingen er ikke forenlig med en skadebiologisk forklaringsmodell, der symptommaksimum finner sted nær/ved skadetidspunktet, med gradvis bedring/resolusjon over tid. Utviklingen passer bedre med en videre biopsykososial forklaringsmodell, der det ikke er klart at den opprinnelige vevsskaden har noen dominerende rolle i det senere forløpet. Tidsrommet 2022-2023 er ikke opplyst i nevneverdig grad.

Deler av de sist dokumenterte nakkeplagene kan være forenlig med beskrevne ulykke og skade. Utviklingen av symptomene over tid taler allikevel mot en konklusjon om årsakssammenheng. Det konkluderes derfor med under 50% sannsynlighet for at det er årsakssammenheng mellom ulykken og skadelidtes nåværende funksjonstap.

Det har sannsynligvis gått lang nok tid til at den skadebetingede tilstanden kan betraktes som stabilisert. Mest sannsynlig var tilstanden normalisert i løpet av noen mnd. etter ulykken.

Ser til Forskrift om menerstatning ved yrkesskades invaliditetstabell for vurdering av VMI. Forsikredes tilstand innebærer smerter og stivhet i nakken, men objektivt dokumenteres normal bevegelighet og

holdepunkter for mindre smerter enn hva forsikrede gir uttrykk for. Tilstanden finnes forenlig med punkt 2.1.1, med avgjørende vekt på objektive funn. Det foreligger således 5-9% VMI som kan være en følge av den aktuelle ulykken, men hvor årsakssammenheng etter en totalvurdering fremstår mindre enn 50% sannsynlig.

Foretaket opprettholdt sin avgjørelse 22.2.23.

Forsikrede har i det vesentlige anført at bilulykken har gjort livet vanskelig. Hadde det ikke vært for ulykken ville forsikrede vært i arbeid i dag og klart hverdagen og det sosiale livet. Forsikrede hevder bilulykken har påført henne varige skader som gjør henne berettiget til utbetaling under ulykkesforsikringen.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har sannsynliggjort at det foreligger årsakssammenheng mellom ulykken og anførte plager/uførhet.

Sammenhengen mellom en traumeutløst bløtdelsskade og utvikling av kroniske helseplager er generelt svært tvilsomme, og det må derfor stilles strenge krav til bevisene i det enkelte tilfelle, jf. blant annet HR-2018-557-A avsnitt 24. Forsikredes symptomutvikling er ikke forenlig med en skadebiologisk forklaringsmodell. Utviklingen passer bedre med en videre biopsykososal forklaringsmodell, der det ikke er klart at den opprinnelige bløtdelsskaden har noen dominerende rolle i det senere forløpet. For perioden etter januar 2022 foreligger det ikke medisinsk dokumentasjon. Videre vises det til at forsikrede også har vært sammenhengende sykemeldt fra januar 2020 på grunn av ulike plager, herunder plantar fascitt, hofte-/rygg smerter og psykiske utfordringer. Det er også beskrevet i fastlegejournalen at Nav var inne på om hun burde søke uførepensjon allerede før ulykken.

Slik saken bevismessig fremstår kan forsikredes helseplager og negative utvikling også forklares med at dette bare er en fortsettelse av de helseplager og utfordringer som hun har slitt med i mange år før den aktuelle ulykkeshendelsen.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om forsikrede har sannsynliggjort årsakssammenheng mellom trafikkulykken 31.7.20 og varige plager i dag.

Forsikringen gir rett på utbetaling ved varig medisinsk invaliditet (vmi) etter en ulykkeskade. Det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden.

En vurdering av årsakssammenheng inneholder både en juridisk og en medisinsk vurdering. Nemnda har ikke medisinsk kompetanse og kan ikke foreta en medisinsk vurdering. Nemnda kan heller ikke overprøve det medisinskfaglige skjønn som legene har utvist i en sak. Derimot kan nemnda overprøve erklæringer på et juridisk grunnlag.

I rettspraksis er det stilt opp fire kumulative vilkår som alle må være oppfylt for at man skal kunne konkludere med at årsakssammenheng er sannsynliggjort ved nakkeslengskade, se Rt-1998-1565 og Rt-2010-1547: Hendelsen må ha hatt tilstrekkelig skadeevne, det må foreligge akuttsymptomer innen tre døgn etter hendelsen, kontinuerlige symptomer fra akutfasen frem til en kronisk senfase og symptomutviklingen må følge den traumatologiske forklaringsmodellen, hvor plagene er verst i akutfasen for deretter å avta. Nemnda har lagt til grunn at de samme vilkårene også gjelder ved andre traumatiske bløtdelsskader, se blant annet 2017-263 og 2014-030.

Rettspraksis fra Høyesterett viser at det stilles strenge krav til dokumentasjon. Videre at tidsnær dokumentasjon må tillegges størst betydning, og spesielt opplysninger nedfelt i journaler, jf. Rt-2010-1547 avsnitt 44 og Rt-1998-1565.

Det er registrert smerter i nakke/øvre del av rygg, venstre hånd og høyre fot i journaler fra ulykkesdagen. Utredning med CT og senere MR viste ingen objektiv vevskade, jf. rådgivende leges

vurdering av 13.2.23. Det er etter dette tale om en bløtdelsskade.

Foretakets rådgivende lege har i sin uttalelse lagt til grunn at det er dokumentert akuttsymptomer og tidlige brosymptomer i nakke/øvre rygg, venstre hånd og høyre fot, samt senere brosymptomer i nakke/hode. Derimot finner rådgivende lege at symptomutvikling ikke følger skadebiologisk forklaringsmodell for slike typer skader. Det normale er at plagene er verst i akutfasen for deretter å avta. I forsikredes tilfelle synes plagene å forverre seg over tid. Nemnda bemerker også at forsikrede også før trafikkulykken har hatt muskel- og skjelettplager. I tråd med uttalelsen fra foretakets rådgivende lege legger nemnda til grunn at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Jon Einar Martinsen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).